

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โครงการเกี่ยวกับสุขภาพจำนวนมากของรัฐและเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์หรือเรียกร้องให้ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความตระหนักทางด้านสุขภาพ โดยเฉพาะในด้านโภชนาการและอาหาร ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้แม้ว่าหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการรณรงค์ส่งเสริมความรู้และเฝ้าระวังอย่างจริงจังเข้มแข็งเพียงใด แต่ยังคงขาดความร่วมมือของทั้งผู้นำเข้า ผู้ผลิตวัตถุดิบ ผู้ผลิตและผู้ประกอบอาหาร และผู้จำหน่ายอาหารในการปฏิบัติและดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ในขั้นตอนหรือกระบวนการที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะเมื่อผู้บริโภคเองยังขาดความตระหนักในการเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยและปรับพฤติกรรมด้านสุขอนามัยของตนเองและบุคคลภายในครอบครัวให้มีความเหมาะสมแล้ว เป้าหมายที่จะให้เกิดความปลอดภัยด้านอาหารครอบคลุมทั้งห่วงโซ่อาหารเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศจึงไม่อาจที่จะประสบความสำเร็จได้ ดังตัวอย่าง จากข้อมูลการรายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง โดยสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปี 2548 ผู้ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันและโรคอาหารเป็นพิษในประเทศไทยสูงถึง 919, 789 และ 103,162 รายตามลำดับ (จกกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี และ ชื่นจิต จันทจรูญพงษ์, ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยด้านอาหาร กระทรวงสาธารณสุข)

อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลาประมาณ 2-3 ปีที่ผ่านมา สังคมเริ่มตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาสารปนเปื้อนในอาหาร ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายอาหารปลอดภัยขึ้นในช่วงระหว่างปี 2546-2548 การเผยแพร่ตามสื่อต่างๆ ข้อมูลที่สื่อนำมาเสนอและเผยแพร่กันอย่างกว้างขวางนั้น มิได้มีเพียงข้อมูลรายละเอียดของนโยบายและการดำเนินโครงการรณรงค์ในเรื่องปัญหาสารปนเปื้อนในอาหารเท่านั้น หากแต่วาระดังกล่าวยังรวมถึงการให้ความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสารปนเปื้อนในอาหารบางชนิดซึ่งได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้างเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนโดยตรง กระแสความสนใจที่เกิดขึ้นในสังคมนี้ยังช่วยผลักดันให้เกิดการดำเนินนโยบายอย่างเข้มงวดจากทางภาครัฐ และสร้างความร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างหน่วยงานราชการ ตลอดจนภาคเอกชนและประชาชน โดยเฉพาะเมื่อภาค

รัฐได้ให้ความสนใจในเรื่องการควบคุมและกำจัดการปนเปื้อนในอาหาร และได้กำหนดสารปนเปื้อนในอาหารที่สำคัญ 6 ชนิด ได้แก่ สารเร่งเนื้อแดง สารกันรา สารฟอกขาว บอแรกซ์ ฟอรัมาลิน และยาฆ่าแมลง ตามนโยบายและแผนงานของกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะเรื่องสารปนเปื้อนในอาหารที่สำคัญชนิดหนึ่งที่มีผู้นิยมใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจการเลี้ยงสุกร ซึ่งได้แก่ สารเร่งเนื้อแดง ประเภทสารชาลบูตามอล (Salbutamol) ซึ่งประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยเลือกสารเร่งเนื้อแดงมาทำการศึกษาเป็นเพราะจุดเด่นของการดำเนินการมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงลงในอาหารสุกรนั้น เมื่อพิจารณาในมิติของการสื่อสารจะเห็นภาพความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างพร้อมเพรียง โดยเป็นการแสวงหาความร่วมมือจากสาธารณชนในการปฏิบัติตามกฎกติกาในสังคมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพผู้บริโภค ซึ่งกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นนั้นทำให้เกิดกฎกติกาและมีการนำกฎเหล่านั้นไปสู่การบังคับใช้แบบสมานฉันท์ที่ทุกฝ่ายพร้อมใจร่วมมือ ไม่ใช่การบังคับจากภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว แม้ว่าผู้ให้นโยบายและเจ้าภาพหลักจะเกิดจากภาครัฐดังเช่นหลายๆ มาตรการและโครงการที่เกิดขึ้นมาก็ตาม

ดังจะเห็นได้จากความร่วมมือในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลาที่ดำเนินมาตรการนี้ที่รายงานว่ แนวโน้มการใช้สารปนเปื้อนประเภทสารเร่งเนื้อแดงผสมในอาหารสุกรนั้นลดลงอย่างต่อเนื่องและมีความร่วมมือกันในการสร้างกระแสเพื่อให้เกิดความตื่นตัวและความพยายามที่จะกำจัดการเร่งเนื้อแดงออกไปไม่เพียงแต่จากผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ เนื้อสุกรที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงความพยายามที่จะกำจัดการเร่งเนื้อแดงออกจากระบบการผลิต โดยเริ่มต้นตั้งแต่ฟาร์มสุกร ซึ่งถือเป็นขั้น ตอนแรกของกระบวนการ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานอย่างจริงจังของภาครัฐในช่วงปี 2546-2548 ทั้งในแง่ของการกำหนดขั้น ตอนหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อควบคุมและกำจัดการเร่งเนื้อแดงออกไปจากระบบการเลี้ยงสุกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมืออย่างพร้อมเพรียงของกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้ปฏิบัติตามมาตรการ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชน ตลอดจนกลุ่มนักวิชาการและกลุ่มผู้เรียกร้องและรณรงค์เพื่อสุขภาพผู้บริโภค ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจศึกษาจากเหตุการณ์นี้ คือ กระบวนการสื่อสารที่สามารถสร้างความร่วมมือจากภาคเอกชน สื่อมวลชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ประกอบการซึ่งมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยตรงต่อการใช้สารปนเปื้อนชนิดนี้

โดยเมื่อพิจารณาถึงข้อมูลในช่วงต้นปี 2541 จากผลการวิเคราะห์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ทำการตรวจวิเคราะห์เนื้อหมูและตับหมูที่จำหน่ายใน

ห้างสรรพสินค้าและตลาดสดต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้น 76 ตัวอย่าง จำแนกเป็นเนื้อหมู 42 ตัวอย่าง ตรวจพบการใช้สารซาลบูตามอล (Salbutamol) ร้อยละ 19.1 โดยเมื่อทำการตรวจวิเคราะห์หัตถ์หมู 8 ตัวอย่างพบสารนี้ตกค้างอยู่ทุกตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อทำการตรวจตัวอย่างอาหารสัตว์ซึ่งถือเป็นต้นตอของปัญหาจำนวน 26 ตัวอย่างนั้น ตรวจพบสารซาลบูตามอล ถึงร้อยละ 65.4 แต่เมื่อได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังแล้ว พบว่า ปริมาณการปนเปื้อนของสารเร่งเนื้อแดงในสุกรนั้นลดลงอย่างเห็นได้ชัด อ้างอิงจากผลการตรวจวัดปริมาณสารเร่งเนื้อแดงที่ตกค้างในเนื้อสุกรซึ่งทำการสำรวจและรายงานผล โดยกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังที่ได้มีการรายงานผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องในช่วงที่มีค่านิยมมาตรการ ในช่วงปี 2546-2548

ความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การบังคับใช้มาตรการเพื่อยุติการใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างจริงจัง นำที่ผู้วิจัยจะเข้าไปทำการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องกระบวนการสื่อสารต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนมาตรการ ไปสู่การบังคับใช้ ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการดำเนินมาตรการจนสัมฤทธิ์ผลในระดับหนึ่งซึ่งจากการอ้างอิงจากข้อมูลการสุ่มตรวจอาหารและเนื้อสัตว์จากกระทรวงสาธารณสุขที่น่าเสนอโดยสื่อมวลชนนั้น แสดงว่า ปริมาณสารเร่งเนื้อแดงที่ปนเปื้อนในเนื้อสุกรลดลงจากอดีตและมีแนวโน้มที่จะได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การศึกษาทัศนคติ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มต่างๆ อาทิ กลุ่มนักบรรณคดีด้านสุขภาพ นักวิชาการ และกลุ่มผู้คัดค้านการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรที่มีบทบาทในด้านการสื่อสารเพื่อบังคับใช้มาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรประกอบกันด้วยนั้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงที่มาของความสำเร็จและการรักษาความยั่งยืนของมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในสุกร ซึ่งอาจครอบคลุมทั้งในด้านสังคม กฎหมาย นโยบาย สุขภาพ ตลอดจนทัศนคติและความเชื่อ และอื่นๆ ที่อาจจะพบเพิ่มเติมเมื่อดำเนินการวิจัย

สารเร่งเนื้อแดง เป็นชื่อที่ใช้เรียกกันทั่วไปของสารในกลุ่มเบต้าอโกนิสต์ (Beta-Agonists) ที่ตรวจพบที่มีการลักลอบใช้มีอยู่ 2 ชนิด คือ ซาลบูตามอล (Salbutamol) และ เคลนบูเทรอล (Clenbuterol) ซึ่งเป็นสารเคมีที่นำมาใช้ในการผลิตยารักษาโรคมนุษย์ มีสรรพคุณในการขยายหลอดลม รักษาโรคหอบหืด และช่วยให้กล้ามเนื้อคลายตัว แต่อาจมีผลข้างเคียง คือ ทำให้มีอาการกล้ามเนื้อสั่น หัวใจเต้นเร็วกว่าปกติ ภาวะกระวนกระวาย วิงเวียน ปวดศีรษะ ดังนั้น จึงห้ามใช้ยาในกลุ่มนี้กับผู้ที่ เป็นโรคหัวใจ และควรใช้ด้วยความระมัดระวังในผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยโรคเบาหวาน และผู้ป่วย Hyperthyroidism ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคหากได้รับสารตกค้าง อาจเกิด

อาการหัวใจเต้นผิดปกติ นอนไม่หลับ คลื่นไส้ อาเจียน สำหรับขอบเขตของการศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้จะจำกัดเฉพาะสารชาลนตามอลเท่านั้น

โดยสารเร่งเนื้อแดงชาลนตามอลจะมีฤทธิ์ไปกระตุ้นการเต้นของหัวใจและขยายหลอดเลือดในคน เมื่อนำไปให้หมูกิน และมีการตกค้างในเนื้อหมูหลังถูกเชือด ก่อให้เกิดผลข้างเคียงมากมาย ตั้งแต่อาการมือสั่น กล้ามเนื้อกระตุก เวียนศีรษะ ปวดศีรษะ หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ ภาวะวณกระวาย บางรายคลื่นไส้ อาเจียน และถึงกับเป็นลม โดยเฉพาะผู้ที่ป่วยเป็นโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง หญิงมีครรภ์ หรือผู้ป่วยเบาหวาน เป็น 4 กลุ่มเสี่ยง หากบริโภคมากอาจถึงแก่ชีวิตได้

การนำสารนี้มาใช้ผสมลงในอาหารสุกร มีจุดประสงค์เพื่อลดไขมันและสร้างเนื้อแดงเพื่อให้สามารถจำหน่ายให้ได้ราคาดี และด้วยกระแสตลาดที่มีความต้องการหมูที่มีเนื้อแดงมาก ไขมันน้อย ทำให้หมูเหล่านี้กลายเป็นหมูคุณภาพดีมีราคาสูง ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงบางรายที่ไม่มีความรู้ความชำนาญเพียงพอหรือผู้เลี้ยงที่มักง่ายไม่สนใจที่จะเลี้ยงหรือคัดเลือกพันธุ์หมูที่เหมาะสมต่างหันมาใช้ “สารเร่งเนื้อแดง” เหล่านี้ผสมในอาหารสัตว์เพื่อลดไขมันและเพิ่มเนื้อแดงกันอย่างแพร่หลาย

นอกจากนี้ การใช้สารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรย่อมมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของเนื้อสุกรที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ การยุติการใช้สารดังกล่าวเป็นการกำจัดสารตกค้างในเนื้อสุกรและช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทย ในฐานะผู้ผลิตรายใหญ่ที่ได้มาตรฐานด้วย ปัญหาสารเร่งเนื้อแดงในสุกรอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ การลักลอบใช้สารกลุ่มเบต้าอโกนิสต์ในสุกรที่เลี้ยงภายในประเทศ จะมีผลกระทบต่อ การส่งออกเนื้อสุกรเพื่อจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ ดังกรณีทางการฮ่องกงประกาศห้ามนำเข้าเนื้อสุกรจากประเทศไทย ในช่วงปี 2544 เนื่องจากตรวจพบสารชาลนตามอลตกค้างในเนื้อสุกร

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศที่ระบุว่า ในช่วงปี 2544 - 2548 ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกเนื้อสุกรอันดับที่ 8 ของโลก รองจากสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา บราซิล จีน เม็กซิโก และออสเตรเลีย โดยปริมาณการผลิตสุกรโดยรวมของโลกโดยเฉลี่ยปีละ 90 ล้านตัน และสำหรับปี 2549 คาดว่าประเทศไทยเป็นผู้ผลิตสุกรได้เป็นอันดับที่ 12 ของโลกด้วย

ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้นอกจากจะได้ศึกษาถึงกระบวนการสื่อสารที่สร้างความสมานฉันท์อันเป็นส่วนช่วยผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว ที่สำคัญผลการวิจัยที่ได้รับนั้นอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสื่อสาร เพื่อยุติการใช้สารปนเปื้อนในอาหารชนิด

อื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ทั้งในด้านของสุขภาพผู้บริโภคและด้านเศรษฐกิจในระดับประเทศ นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้น่าจะสร้างประโยชน์เพิ่มเติมในแง่ของการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับธุรกิจสุกรซึ่งเป็นธุรกิจปลุ่สัตว์อีกแขนงหนึ่ง และช่วยเพิ่มโอกาสให้แก่นักวิจัยด้านการสื่อสารท่านอื่นๆ ที่จะเข้าไปทำการศึกษาเรื่องการสื่อสารในแง่มุมอื่นต่อไปในอนาคต

ปัญหานำการวิจัย

1. กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องมีกระบวนการสื่อสารอย่างไรในการขับเคลื่อนมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรไปสู่การบังคับใช้
2. ปัจจัยใดบ้างที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกร
3. กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องมีทัศนะอย่างไรต่อแนวทางการบังคับใช้มาตรการให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารในการขับเคลื่อนมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรไปสู่การบังคับใช้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนมาตรการยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกร
3. เพื่อศึกษาทัศนะของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการบังคับใช้มาตรการให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะทำการศึกษาเรื่อง “กระบวนการสื่อสารในการบังคับใช้มาตรการเพื่อยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกร” โดยกำหนดขอบเขตตั้งแต่ปี 2546 ซึ่งเป็นปีที่กรมปศุสัตว์ประกาศดำเนินการและบังคับใช้มาตรการนี้อย่างจริงจัง ตามที่มีการอ้างถึงในคำสังกรมปศุสัตว์ ที่ กษ 0615/ว. 10285, 0615/ว. 10286, 0615/ว. 10287 ลงวันที่ 14 มิถุนายน

2547 จนถึง ปลายปี 2548 ซึ่งเป็นปีที่ประกาศความสำเร็จของโครงการอาหารปลอดภัย ซึ่งมาตรการ เพื่อยุติการผสมสารเร่งเนื้อแดงในอาหารสุกรเป็นหนึ่งในแผนงานของโครงการดังกล่าว

โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร และกลุ่มบุคคล ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยครอบคลุมเฉพาะเรื่องการผลักดันหรือสนับสนุนการดำเนินการและการบังคับ ใช้มาตรการในขอบเขตของพระราชบัญญัติ 2 ฉบับ ได้แก่

1. การควบคุมและตรวจสอบนำสารกลุ่มเบต้าอโกนิสต์มาผสมอาหารสัตว์ ณ โรงงานอาหารสัตว์ โดยอาศัยตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2535 ห้ามมิให้มีการนำเข้าอาหารสัตว์ทุกประเภท ที่มีสารกลุ่มเบต้าอโกนิสต์เป็นส่วนผสม และห้ามใช้สารเคมีกลุ่มดังกล่าวทุกชนิดเป็นวัตถุดิบที่เติม ในอาหารสัตว์ที่ผลิตเพื่อขาย

2. พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2542 เป็นต้นมา โดยมีอำนาจบังคับครอบคลุมทั้งผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้นำเข้าอาหารสัตว์ ตลอดจนฟาร์มเลี้ยงสัตว์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง กลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ที่ดำเนินการณรงค์และควบคุมการใช้สารเร่งเนื้อแดงผสมในอาหารสุกรทั้งที่ดำเนินงานอิสระ หรือสังกัดหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมีบทบาทสำคัญใน การขับเคลื่อนกฎหมายและมาตรการควบคุมการใช้สารเร่งเนื้อแดงผสมในอาหารสุกร

กระบวนการสื่อสาร หมายถึง การนำเสนอข้อมูลข่าวสารรวมถึงวิธีการสื่อสาร รูปแบบต่างๆที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อยุติการใช้สารเร่งเนื้อแดง ตลอดจนเพื่อขับเคลื่อน กฎหมายและมาตรการควบคุมการใช้สารเร่งเนื้อแดง

การขับเคลื่อนกฎหมายและมาตรการควบคุม หมายถึง การผลักดันให้เกิดการ ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการควบคุมอย่างเคร่งครัด

การยุติการใช้ หมายถึง การหยุดซื้อสารเร่งเนื้อแดงจากผู้จำหน่าย การหยุดผสมสาร เร่งเนื้อแดงลงในอาหารสุกร รวมถึงการกำจัดสารเร่งเนื้อแดงออกจากกระบวนการเลี้ยงสุกร

สารเร่งเนื้อแดง หมายถึง ยาขยายหลอดลมที่ใช้ในการรักษาอาการ โรคหอบหืดในคน แต่มีการนำมาใช้ผสมอาหารหรือละลายน้ำให้สุกรบริโภค เพื่อลดการสร้างไขมันและเพิ่มการสร้างเนื้อแดง เป็นสารตัวหนึ่งในกลุ่ม เบต้า อะดรีเนอร์จิก อโกนิสต์ (Beta Adrenergic Agonist) ที่มีชื่อว่า ซาลบูตามอล (Salbutamol)

ปัจจัยที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนมาตรการ พิจารณาในขอบเขตขององค์ประกอบเกี่ยวกับการสื่อสารและองค์ประกอบทางสังคม ที่มีส่วนผลักดันหรือส่งผลต่อการขับเคลื่อนมาตรการยุติการใช้สารเร่งเนื้อแดงในสุกรไปสู่การบังคับใช้ โดยแบ่งเป็น

1. องค์ประกอบเชิงบุคคลหรือองค์กรธรรมรงค์ ได้แก่ องค์ประกอบด้านผู้ส่งสาร เช่น ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ความคล้ายคลึงกับผู้รับสาร ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติในการสื่อสาร ระดับความรู้ และสถานภาพในสังคม
2. องค์ประกอบเชิงกระบวนการธรรมรงค์ รวมถึง องค์ประกอบด้านสาร เช่น เนื้อหาสารเกี่ยวกับอันตรายของสารเร่งเนื้อแดง ประเด็นชี้ชวนให้ผู้รับสารเกิดความต้องการหรือจำเป็นต้องยกเลิกการใช้สารเร่งเนื้อแดง การนำเสนอเนื้อหาข่าวสาร จุดสนใจหรือประเด็นสำคัญที่แฝงอยู่ในสาร ด้านช่องทางการสื่อสาร เช่น สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ สื่อมวลชนหรือกิจกรรม ด้านผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมาย เช่น ลักษณะอาชีพ ทักษะคติในการสื่อสาร ระดับความรู้ ความคล้ายคลึงกับผู้ส่งสาร สถานภาพในสังคม และความต้องการ
3. องค์ประกอบเชิงระบบที่เกี่ยวข้อง อาทิ การเชื่อมโยงการสื่อสารรูปแบบต่างๆ การส่งเสริมให้เกิดการธรรมรงค์โดยประชาชนหรือชุมชน ตลอดจนความร่วมมือระหว่างพันธมิตรที่เกี่ยวข้อง
4. บริบทแวดล้อมอื่นๆ ในขณะนั้น อาทิ มุมมองด้านการยอมรับจากสังคม เช่น การยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจเกษตรและปศุสัตว์ การยอมรับมติของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในการยุติการใช้สารเร่งเนื้อแดง การยอมรับสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงแต่ปราศจากอันตราย มุมมองด้านสุขภาพ เช่น ความตระหนักถึงอันตรายที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเร่งเนื้อแดง มุมมองด้านธุรกิจ เช่น การไม่สามารถหาตลาดเพื่อรับซื้อสุกรที่ยังคงถูกเลี้ยงด้วยอาหารผสมสารเร่งเนื้อแดงได้ เป็นต้น